

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Til udvalget fremsendes hermed til orientering:

- ./ Samlenotat vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et flerårigt fællesskabsprogram til beskyttelse af børn, der bruger internet og andre kommunikationsteknologier (videreførelse af Safer Internet *plus*-programmet)
- KOM (2008) 106 endelig

Materialet er ligeledes sendt til Europaudvalget via Udenrigsministeriet med henblik på indhentelse af forhandlingsoplæg forud for rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 21.-22. maj 2008.

Med venlig hilsen

Helge Sander

9. maj 2008

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 08-035486
Dok nr. 552281
Side 1/1

**Samlenotat til rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 21.-22. maj
2008**

**1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse
om et flerårigt fællesskabsprogram til beskyttelse af børn, der bruger
internet og andre kommunikationsteknologier**

KOM (2008) 106

Generel enighed

Side 2

5. maj 2008

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63

2100 København Ø

Telefon 3545 0000

Telefax 3545 0010

E-post itst@itst.dk

Netsted www.itst.dk

CVR-nr. 2676 9388

Sagsbehandler

Christoph Burmester

Telefon 35 45 01 96

E-post chb@itst.dk

Side 1/1

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et flerårigt fællesskabsprogram til beskyttelse af børn, der bruger internet og andre kommunikationsteknologier.

KOM (2008) 106 endelig

Generel enighed

Udarbejdet på grundlag af grundnotat af 10. april 2008. Ændringer i forhold til dette er markeret i marginen.

1. Resumé

Kommissionen har udarbejdet et forslag til et nyt Safer Internet-program for perioden 2009-2013. Forslaget er udtryk for en fortsat udbygning og videreudvikling af de tidligere programmer i form af Handlingsplanen for et sikrere internet 1999-2004¹ henholdsvis Safer Internet plus 2004-2008².

Formålet med programmet er at fremme en sikrere brug af internettet og andre kommunikationsteknologier, især for børn, og at bekæmpe ulovligt indhold og skadevoldende adfærd i onlineverdenen.

I forhold til tidligere programmer sættes der fokus på risikoen for cybermobning og forebyggelsen af seksuelle overgreb. Der skitseres fire aktionslinjer i forslaget: Bekæmpelse af ulovligt indhold og skadevoldende adfærd online, sikrere forhold i onlineverdenen, oplysning og bevidstgørelse af offentligheden og opbygning af en videnbase.

Programmet foreslås at gælde i perioden fra 1. januar 2009 til 31. december 2013 med et budget på 55 millioner euro. Programmet forventes behandlet på rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 21.-22. maj 2008 med henblik på forhandling mellem det franske formandskab og Europa-Parlamentet i anden halvdel af 2008.

2. Baggrund

Det nuværende program (Safer Internet *plus*) udløber med udgangen af 2008. På den baggrund har Kommissionen udarbejdet nærværende forslag, der skal dække perioden 2009-2013. Forslaget skal ses i forlængelse af de tidligere initiativer på området (som udover Safer Internet *plus* fra 2004-2008 dækker over *Handlingsplanen for et sikrere internet* fra 1999-2004).

Ifølge den afsluttende evaluering af *Handlingsplanen for et sikrere internet* anses EU "for at have spillet en pionerrolle ved på et tidligt tidspunkt at udpege ulovligt og skadevoldende indhold på internettet som et alvorligt og vigtigt politisk problem af betydning verden over"³.

¹ Europa-Parlamentets og rådets afgørelse 276/199/EF af 25. januar 1999 og afgørelse 1151/2003/EF af 16. juni 2003.

² Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 854/2005/EF af 11. maj 2005 om et flerårigt fællesskabsprogram til fremme af en sikrere brug af internettet og nye onlineteknologier.

³ Kommissionens meddelelse af 6. november 2006: "Afsluttende evaluering af gennemførelsen af den flerårige EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker anvendelse af In-

Som forberedelse til nærværende forslag gennemførtes en konsekvensanalyse i perioden april-juli 2007, der blandt andet omfattede en offentlig onlinehøring og en række målrettede høringer. Høringerne bekræftede, at de gennemførte tiltag har virket efter hensigten, men det blev understreget, at det er nødvendigt at tilpasse programmet efter de nye behov. Kommissionen bemærker således, at beskyttelse af børn i onlineverdenen er en kilde til bekymring, som styrkes yderligere af, at der dukker nye teknologier og tjenester op.

Kommissionen peger således på, at de mest alvorlige risici ved børns brug af onlineteknologier er tilfælde, hvor børn udsættes for seksuelt misbrug, der dokumenteres gennem billeder, filer eller lydfiler og transmitteres via nettet, og tilfælde, hvor de kontaktes af personer, der indleder venskab med dem i den hensigt at begå seksuelt misbrug ("grooming"), eller hvor de udsættes for mobning i onlineverdenen (cybermobning).

På den baggrund konkluderer Kommissionen, at der fortsat er et behov for at kunne adressere en række af de elementer, der indgår i det eksisterende program, Safer Internet *plus*. Desuden udvides programmets rækkevidde med mulighed for indsats mod grooming, cybermobning og for vidensopbygning hos alle berørte parter om børns anvendelse af nye teknologier.

Programmet er først og fremmest udformet med henblik på at kunne takle fremtidige, endnu ukendte tendenser i onlineverdenen og de deraf følgende udfordringer, som vil få stigende betydning i de kommende år. Kommissionen har peget på, at det i perioden 2009-2013 vil blive afgørende at kunne træffe passende foranstaltninger for at beskytte børn i onlineverdenen.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens artikel 153 om forbrugerbeskyttelse. Forslaget skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i henhold til EF-traktatens artikel 251.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med programmet er at fremme en sikrere brug af internettet og andre kommunikationsteknologier, navnlig for børn, og at bekæmpe ulovligt indhold og skadevoldende adfærd i onlineverdenen. Endvidere sigter programmet mod at bekæmpe potentielt skadevoldende adfærd på nettet samt sikre, at brugerne er klar over, hvilke risici der er på nettet, og hvilke forholdsregler de bør træffe.

For at nå dette mål vil programmet især lægge vægt på praktisk hjælp til slutbrugerne - især børn, forældre, omsorgspersoner og lærere - ved at tilskynde til partnerskaber med deltagelse af flere berørte parter. I de tilfælde, hvor indhold og tje-

nester er tilgængelige og kan benyttes både med og uden netforbindelse (for eksempel videospil) kan programmet behandle begge typer adgang og brug for at sikre en sammenhængende risikostrategi.

I forhold til det nuværende program, Safer Internet *plus*, udvides programmets rækkevidde med henblik på a) at lægge særlig vægt på at beskytte sårbare børn i onlineverdenen, især mod "grooming" og cybermobning, og b) at give alle berørte parter større viden om, hvordan børn bruger nye teknologier. Til gengæld indgår der ikke længere en indsats mod uønskede reklamehenvendelser (spam). Spam er et problem for alle brugere uanset alder og er dækket af andre af Kommissionens initiativer.

Programmet har fire aktionslinjer:

1. Bekæmpelse af ulovligt indhold og skadevoldende adfærd online

Aktionslinjen svarer til den første aktionslinje under Safer Internet *plus*-programmet. Rækkevidden er udvidet til at omfatte grooming og cybermobning.

Formålet med aktionslinjen er at begrænse mængden af ulovligt indhold, der cirkulerer i onlineverdenen og gøre en indsats mod skadevoldende adfærd på nettet. Der vil især blive sat fokus på onlinedistribution af materiale, der viser seksuelt misbrug af børn, grooming og mobning i onlineverdenen.

Det foreslås, at der ydes støtte til kontaktpunkter, der gør det lettere for brugerne at anmelde ulovligt indhold og skadevoldende adfærd på nettet. Disse kontaktpunkter bør have nær forbindelse til andre tiltag på nationalt plan (for eksempel selvregulerings- og oplysningstiltag) og samarbejde på europæisk plan om grænseoverskridende problemer og udveksling af bedste praksis.

Endvidere vil denne aktionslinje omfatte tiltag for at tilskynde til udvikling og brug af tekniske redskaber til at håndtere ulovligt indhold og skadevoldende adfærd på nettet. Aktionslinjen vil også omfatte aktiviteter til fremme af samarbejde og udveksling af bedste praksis mellem en bred vifte af berørte parter på europæisk og internationalt plan. Der kan være brug for andre metoder og andre typer ekspertise til at takle skadevoldende adfærd på nettet som mobning og grooming. Programmet vil gribe de tekniske, psykologiske og sociologiske aspekter af disse problemer an og fremme samarbejdet mellem de berørte parter. Aktiviteter vedrørende disse spørgsmål kan også indarbejdes i de øvrige foranstaltninger.

2. Sikrere forhold i onlineverdenen

Aktionslinjen kombinerer to af aktionslinjerne under Safer Internet *plus*-programmet, der har til formål at forsyne forældre med redskaber til at øge sikkerheden (hjælp til selvhjælp) og at tilskynde branchen til selvregulering.

Aktiviteterne skal bringe de berørte parter sammen med henblik på at finde midler til at gøre onlineverdenen mere sikker og beskytte børn mod skadevoldende indhold og adfærd. Der skal blandt andet gøres en indsats for at få de berørte parter til at påtage sig et ansvar, stimulere samarbejde og sikre udveksling af erfaringer og bedste praksis mellem parterne på europæisk og internationalt plan. Det er målet at fremme udvikling og iværksættelse af selvreguleringsystemer og at forsyne brugerne med redskaber og applikationer, der kan hjælpe dem til at håndtere skadevoldende indhold.

Som et nyt element vil der blive lagt særlig vægt på at inddrage børn og unge i aktiviteterne for at få bedre indsigt i deres synspunkter og erfaringer med hensyn til brug af onlineteknologier og drage fordel af deres bidrag, når der skal udformes oplysningstiltag, redskaber, materialer og politikker.

Det kan bemærkes, at spørgsmålet beskyttelse af personlige oplysninger ved færden på internettet (privacy) er et emne, som varetages særskilt i privacy-direktivet⁴

3. Oplysning og bevidstgørelse af offentligheden

Denne aktionslinje var også et vigtigt element i Safer Internet *plus*-programmet. Målet for aktionslinjen er at gøre især børn, forældre, omsorgspersoner og lærere mere bevidste om de muligheder og risici, der er forbundet med at bruge onlineteknologi, og mulige forholdsregler af hensyn til sikkerheden i onlineverdenen.

Der vil blive iværksat koordinerede tiltag for at forsyne brugerne overalt i Europa med tilstrækkelige oplysninger om muligheder, risici og måder at håndtere disse på. Der vil blive ydet støtte til kontaktpunkter, hvor forældre og børn kan få svar på spørgsmål om, hvordan de tager vare på sikkerheden i onlineverdenen. Der vil blive lagt vægt på omkostningseffektive midler til at formidle oplysning til et stort antal brugere.

På grundlag af de erfaringer, der er gjort, vil der blive iværksat en ekstra indsats for at tilskynde skolerne til at sørge for, at oplysningerne og bevidstgørelsesindsatsen når ud til børnene. Der vil blive lagt særlig vægt på udvikling og/eller kortlægning af effektive midler, metoder og redskaber til oplysning og bevidstgørelse, der kan genbruges i andre dele af oplysningsnetværket på en omkostningseffektiv måde. Der vil også blive gjort en indsats for at sikre udveksling af bedste praksis og samarbejde på europæisk plan.

4. Opbygning af en videnbase

Aktionslinjen er ny, om end nogle af de aktiviteter, der blev gennemført under Safer Internet *plus*, allerede har leveret bidrag til videnbasen.

Der oprettes og udbygges en videnbase med henblik på at sikre, at eksisterende og nye former for brug af onlineteknologier og de relevante risici og følger heraf gribes an på en passende måde. Videnbasen skal endvidere danne grundlag for kortlægning af både kvantitative og kvalitative aspekter i denne sammenhæng.

Den opbyggede viden vil blive udnyttet i gennemførelsen af programmet og i udformningen af passende tiltag for at gøre onlineverdenen sikker for alle brugere. Aktiviteterne vil gå ud på at koordinere undersøgelser på relevante områder i og uden for EU og opbygge viden om børns (stadig nye) måder at bruge onlineteknologier på, og om hvilke risici og potentielt skadelige virkninger brugen af onlineteknologi kan have for dem, herunder tekniske, psykologiske og sociologiske aspekter.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor

Undersøgelserne under denne aktionslinje kan også vedrøre metoder og midler til oplysning og bevidstgørelse, vurdering af sam- og selvreguleringsordninger, forskellige tekniske og ikke-tekniske løsninger samt andre relevante aspekter, der måtte vise sig.

Ovennævnte foranstaltninger vil ikke omfatte forskningsaktiviteter, der kan udføres under det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (2007 - 2013). Rammeprogrammet omfatter et forskningsområde vedrørende ungdomsrelaterede ændringer i livsstil og forbrugsmønstre, som kan danne grundlag for forskning i spørgsmål om børns sikkerhed på internettet.

Der vil blive tilskyndet til internationalt samarbejde som et fast element under samtlige tiltag, i overensstemmelse med de særlige mål, der opstilles.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget. Dette forventes ikke at ske før andet halvår af 2008.

IT- og Telestyrelsen

Side 6/6

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser eller administrative konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Forslaget medfører en udgift på EU's budget på 55 mio. EUR (løbende priser) fordelt ligeligt ud over perioden fra 1. januar 2009 til 31. december 2013. Danmark betaler ca. 2 procent af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved programmet på 8,25 mio. kr. i den 5-årige periode. Hertil kommer, at virksomheder, organisationer mv., der frivilligt vælger at deltage i programmet, også vil skulle bidrage med egne midler til finansieringen af de enkelte projekter under programmet. Graden af denne medfinansiering er dog ikke mulig at opgøre på forhånd.

Forslaget forventes ikke at få samfundsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser, og det forventes heller ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget har været i høring i EU-specialudvalget for it og telekommunikation.

Forbrugerrådet (FBR) kan støtte Kommissionens initiativ og finder, at de fire foreslåede fokusområder alle er meget velbegrundede og nødvendige. Derudover foreslår FBR dog, at Kommissionen sætter fokus på beskyttelse af børns privacy online.

FBR bemærker, at børn og unges stigende brug af sociale online netværk, fra danske sider som Arto.dk og amerikanske Facebook, medfører en ekstrem gene-

rering af personlige data, som kan udveksles på kryds og tværs og udnyttes kommercielt uden brugerens indsigt eller kontrol. Der ses hos FBR derfor et presserende behov for at få kortlagt konsekvenserne af denne nye og populære kommunikationsform, herunder en vurdering af den retlige beskyttelse og de rent aftalemæssige konstruktioner. Derudover ser FBR ligeledes behov for – på linie med Kommissionens 3. punkt om oplysning og bevidsthedsgørelse af offentligheden – at få gjort børn, forældre og lærere mere bevidste om de muligheder og risici, der er forbundet med at afgive personlige oplysninger på nettet. De færreste børn har således ifølge FBR mulighed for at gennemskue, hvilke konsekvenser det kan have, at personlige oplysninger og billeder med ét bliver hver mands eje på nettet.

Udfordringerne ved privacy i forhold til børn og unge ses hos FBR som noget forholdsvist nyt, men allerede af et stort omfang. FBR håber derfor, at Danmark vil arbejde for, at emnet inddrages i Kommissionens forslag til det nye Safer Internet-program, som skal dække perioden 2009-2013.

Telekommunikationsindustrien (TI) kan helt sympatisere med målsætningen for det forelagte program, og konstaterer, at man i Danmark er langt fremme på feltet via frivillige aftaler og indsatser.

IT- og Telestyrelsen

Side 7/7

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter det nye forslag til et Safer Internet-program, da det udgør en fortsat udbygning og videreudvikling af det nuværende program, der har vist sig at være en succes.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af de indledende drøftelser i Rådet forventes der en positiv holdning blandt de øvrige medlemsstater på grund af det nye forslags karakter af udbygning og videreudvikling af det nuværende program.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 16. april 2008.